

به نام خدا

راهنمای جامع و آیین نگارش گزارش های کارشناسان رسمی دادگستری

مؤلف:

مهندس مهدی شهرجردی
(کارشناس رسمی دادگستری)

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

◀ عنوان کتاب: راهنمای جامع و آیین نگارش گزارش های کارشناسان رسمی دادگستری

◀ مولف: مهدی شهرجردی

◀ ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ ویراستار: ناهید یعقوبی هرزندی

◀ صفحه آرای: اطهر بهمن زیاری

◀ طراح جلد: داریوش فرسایی

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۴۰۲

◀ چاپ و صحافی: صدف

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ قیمت: ۱۶۰۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۷۹۰-۳

◀ نشانی واحد فروش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه

◀ تقاطع شهدای ژاندارمری - پلاک ۱۵۸ ساختمان دانشگاه -

◀ طبقه دوم - واحد ۴ تلفن ها: ۶۶۹۶۵۷۴۹-۲۲۰۸۵۱۱۱

◀ فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران :

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagarantehran.com

سرشناسه: شهرجردی، مهدی، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور: راهنمای جامع و آیین نگارش گزارش
های رسمی دادگستری / مولف: مهدی شهرجردی؛
ویراستار: ناهید یعقوبی هرزندی.
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری: ۱۳۸ ص
شابک: ۳-۷۹۰-۲۱۸-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: کتابنامه: ص: ۱۳۸
موضوع: کارشناسان دادگستری-ایران-دستنامه ها
موضوع: court-appointed experts-Iran-
handbooks, manuals, etc.
موضوع: نگارش علمی و فنی-حقوق-دستنامه ها
موضوع: legal composition-handbooks, manulas, etc.
موضوع: گزارش نویسی-دستنامه ها
موضوع: report writing-handbooks. manulas, etc.
رده بندی کنگره: ۱۶۲۶ KMH
رده بندی دیویی: ۳۴۷/۵۵۰۶۷
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۶۳۰۴۷

نشانی اینستاگرام دیبا dibagaran_publishing   نشانی تلگرام: @mftbook

هر کتاب دیباگران، یک فرصت جدید علمی و شغلی.

هر گوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتهای دیباگران، در هر جای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

فهرست

پیشگفتار ۶

فصل ۱: کلیات ۸

مقدمه ۹

تعریف گزارش کارشناسی دادگستری ۹

قوانین و مقررات خاص در تهیه گزارش کارشناسی دادگستری در ایران ۱۰

اهمیت گزارش‌های کارشناسی دادگستری برای فرآیند قضائی ۱۸

نقش کارشناسان دادگستری در تهیه گزارش‌ها و ارائه نتایج ۱۹

فصل ۲: مراحل تهیه گزارش کارشناسی دادگستری ۲۱

شناخت مسئله ۲۲

مطالعه موضوع و آشنایی با پرونده ۲۲

جمع‌آوری اطلاعات و مستندات ۲۳

تجزیه و تحلیل اطلاعات و ارزیابی شواهد ۲۵

نمونه‌برداری و آزمایش‌ها ۲۶

تحلیل و تفسیر نتایج ۲۸

نگارش گزارش کارشناسی ۲۹

فصل ۳: نکات اصولی در تهیه گزارش ۳۵

عناصر کلیدی در تهیه گزارش کارشناسی دادگستری ۳۶

تعیین ساختار گزارش ۴۸

معرفی پرونده و مشخصات متهم ۶۵

نتیجه‌گیری و ارائه توصیه‌ها ۶۸

فصل ۴: ارائه گزارش به دادگاه و مراجع قضائی ۷۰

روش‌های ارسال گزارش ۷۱

نکات ضروری برای ارسال نظریه کارشناسی به صورت الکترونیک ۷۵

مراحل ارسال نظریه یا گزارش کارشناسی به صورت الکترونیکی ۷۶

تعیین دستمزد کارشناسی ۷۹

فصل ۵: چالش‌ها و راهکارهای موفق ۹۲

چالش‌ها و مشکلات احتمالی ۹۳

راه‌کارهای موفق در مواجهه با چالش‌ها ۹۷

ارائه نتایج قابل قبول برای دادگاه ۱۰۲

فصل ۶: نمونه گزارش‌های کارشناسی ۱۰۴

گزارش ۱ ..... ۱۰۵

گزارش ۲ ..... ۱۰۹

گزارش ۳ ..... ۱۱۱

گزارش ۴ ..... ۱۱۵

گزارش ۵ ..... ۱۱۷

گزارش ۶ ..... ۱۲۰

گزارش ۷ ..... ۱۲۱

گزارش ۸ ..... ۱۲۵

گزارش ۹ ..... ۱۲۹

گزارش ۱۰ ..... ۱۳۳

سخن پایانی ۱۳۷

منابع و مآخذ ۱۳۸

خط‌مشی انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی با کیفیت عالی است که بتواند
خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.
هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه‌های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

کتابی که در دست‌دارید تألیف "جناب آقای مهندس مهدی شهرجردی" است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشید

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته‌های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق‌تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام‌هایتان به ما از رسانه‌های دیباگران تهران شامل سایتهای فروشگاهی و صفحه اینستاگرام و شماره‌های تماس که در صفحه شناسنامه کتاب آمده استفاده نمایید.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

پیشگفتار

گزارش‌های کارشناسی دادگستری، به‌عنوان یک ابزار بسیار حیاتی در فرآیند قضائی، نقش بسزایی در ارائه مدارک و شواهد قانونی و تحلیل‌های حرفه‌ای دارند. این گزارش‌ها، توسط کارشناسان دادگستری که در زمینه‌های حقوقی، علمی و تخصصی آموزش دیده‌اند، تهیه می‌شوند و براساس تحقیقات دقیق و روش‌های علمی صورت می‌گیرند. درواقع، گزارش‌های کارشناسی دادگستری، اسنادی بی‌قیاس از تحلیل دقیق و تخصصی موارد حقوقی و فنی در قضایای مختلف هستند.

هدف اصلی این کتاب، آموزش روش‌های تهیه و ارائه گزارش‌های کارشناسی دادگستری است. در این کتاب، ما سعی کرده‌ایم تمام جنبه‌های مرتبط با تهیه گزارش‌های کارشناسی دادگستری را به‌طور جامع بررسی کنیم؛ ازجمله مراحل تهیه، ساختار، محتوا و اصول نگارش گزارش‌ها. علاوه‌براین، تلاش کرده‌ایم تا به شما روش‌های عملی و نکات مهم در تدوین گزارش‌ها را آموزش دهیم تا بتوانید گزارش‌هایی با کیفیت بالا و مؤثر بسازید.

برای بهره‌برداری بهتر از محتوای این کتاب، مهم است که درک صحیحی از اهمیت گزارش‌های کارشناسی دادگستری و تأثیر آن‌ها در فرآیند قضائی داشته باشید. این گزارش‌ها نه‌تنها به‌عنوان مدارکی حقوقی قابل اعتماد، بلکه به‌عنوان ابزارهایی برای ارائه تحلیل‌های دقیق و قابل‌قبول از نقاط قوت و ضعف قضایا عمل می‌کنند. همچنین، توانایی تهیه گزارش‌های کارشناسی دادگستری به‌شکل صحیح و حرفه‌ای، به شما امکان می‌دهد تا به‌عنوان یک کارشناس حقوقی موردتوجه و اعتماد قرار بگیرید.

با مطالعه این کتاب، شما با روش‌های کارشناسی دادگستری آشنا خواهید شد و به‌عنوان یک نویسنده و تدوین‌کننده حرفه‌ای، توانایی تهیه گزارش‌های کارشناسی دادگستری با کیفیت و اثربخش را خواهید داشت. ما به شما راهنمایی‌های مفصلي درمورد ساختار و محتوای گزارش‌ها، نکات نگارشی، استفاده از منابع و مؤثرترین روش‌های ارائه اطلاعات را ارائه خواهیم کرد.

با خواندن این کتاب، امیدواریم که توانایی‌های شما در تهیه و ارائه گزارش‌های کارشناسی دادگستری بهبود یابد و شما بتوانید در فرآیند قضائی، به‌عنوان یک کارشناس قابل‌اعتماد و اثرگذار، نقشی مؤثر داشته باشید.

این کتاب را با تمام وجودم تقدیم می‌کنم به :

مادرم، همان رفیق بی‌کلیک ، پناهگاه شکست‌هایم .

پدرم، که توانستن را به من آموخت .

آرش و آرشیدا، دوقولوهایی افسانه‌ای و هنرمندم که

دفتربه زندگی را برایم رنگ‌آمیزی کردند .

همسرم، همدم و همراه همیشگی

دوستانم، که به قول سهراب سپهری عزیز:

دوستانی دارم

بهتر از برگ درخت

که دعایم گویند و دعایشان گویم...

یادشان در دل من   قلبشان منزل من ...

صافی آب مرا یاد تو انداخت، رفیق...

و تمام خوانندگان عزیز، خصوصاً مهندسان و کارشناسان

سرزمینم ایران